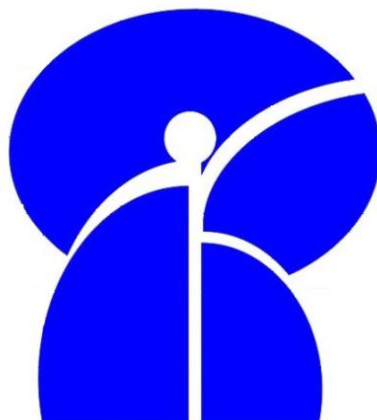

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: IES MONTE CASTELO
CURSO: 4º ESO
MATERIA: LATÍN
DEPARTAMENTO: LATÍN E GREGO
DATA: 08/05/2020

ÍNDICE

- 1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.**
- 2. Avaliación e cualificación.**
- 3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)**
- 4. Información e publicidade.**

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles

Criterio de avaliación	Estándar de aprendizaxe
B1.5. Distinguir e identificar palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos	LAB.1.5.1. Identifica e diferencia palabras patrimoniais, cultismos e semicultismos, en relación co termo de orixe. CCL CAA
B1.6. Coñecer e aplicar as regras fundamentais da evolución fonética do latín ao galego e ao castelán, partindo dos étimos latinos.	LAB.1.6.1. Realiza evolucións de termos latinos ao galego e ao castelán aplicando as regras fonéticas de evolución. CCL CAA
B3.4. Coñecer as declinacións, encadrar as palabras dentro da súa categoría e declinación, enuncialas e declinalas correctamente.	LAB3.4.1. Enuncia correctamente substantivos, adxectivos e pronomes en latín, distíngueos a partir do seu enunciado e clasifícaos segundo a súa categoría e a súa situación. CD CCL LAB3.4.2. Declina palabras e sintagmas en concordancia, aplicando correctamente para cada palabra o paradigma de flexión correspondente. CAA CCL
B3.5. Coñecer as conxugacións, encadrar os verbos dentro da súa conxugación, enuncialos e conxugalos correctamente.	LAB3.5.1. Identifica as conxugacións verbais latinas e clasifica os verbos segundo a súa conxugación a partir do seu enunciado. CAA CCL LAB3.5.2. Coñece e identifica as formas que compoñen o enunciado dos verbos de paradigmas regulares e reconece a partir destas os modelos de conxugación CAA CCL
B3.6. Recoñecer as formas dos tempos verbais formados a partir do tema de presente e perfecto, tanto en voz activa como en voz pasiva ¹ , así como as formas non persoais do verbo: infinitivo de presente activo e participio de perfecto.	LAB3.6.1. Identifica correctamente as principais formas derivadas de cada tema verbal latino: en voz activa o modo indicativo, tanto do tema de presente como do tema de perfecto; en pasiva, o presente, o pretérito imperfecto, o futuro imperfecto ¹ e o pretérito perfecto de indicativo. CAA CCL LAB3.6.2. Cambia de voz as formas dos tempos verbais do presente, pretérito imperfecto, futuro imperfecto* e pretérito perfecto de

	<p>indicativo. CD CCL LAB3.6.4. Traduce correctamente ao galego e ao castelán diferentes formas verbais latinas. CCL.</p>
B4.1. Coñecer e analizar as función das palabras na oración.	<p>LAB4.1.1. Analiza morfolóxica e sintacticamente frases e textos adaptados, identificando correctamente as categorías gramaticais presentes nas palabras con flexión e explicando as funcións na oración . CMCCT</p>
B4.2. Coñecer os nomes dos casos latinos e identificar as súas principais funcións na oración, e saber traducir os casos á lingua materna adecuadamente.	<p>LAB4.2.1. Enumera correctamente os nomes dos casos que existen na flexión nominal e pronominal latina, e explica as principais funcións que realizan dentro da oración. CAA CCL LAB4.2.2. Traduce correctamente á súa lingua os casos latinos presentes nos textos e redacta en lingua latina pequenas frases, onde practica o seu uso. C AA CCL</p>
B4.5. Distinguir as oracións simples das compostas	<p>LAB4.5.1. Compara e clasifica tipos de oracións compostas, e diferéncias das oracións simples. CAA CMCCT CCL</p>
B5.1. Coñecer os feitos históricos das etapas da historia de Roma, encadralos no seu período correspondente e realizar eixes cronolóxicos.	<p>LAB5.1.1.Distingue as etapas da historia de Roma e explica os seus trazos esenciais e as circunstancias que interveñen no paso de unhas a outras. CSC CSIEE CD</p>
B5.4. Coñecer os principais deuses, semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina.	<p>LAB5.4.1. Identifica os principais deuses, semideuses e heroes da mitoloxía grecolatina, sinala os trazos que os caracterizan e establece relacións entre os deuses máis importantes. CCEC CCL CD</p>
B6.1. Aplicar coñecementos básicos de morfoloxía e sintaxe para	<p>LAB6.1.1. Utiliza adecuadamente a análise morfolóxica e sintáctica de frases de dificultade graduada e textos adaptados, para efectuar</p>

iniciarse na interpretación, na tradución e na retroversión de frases de dificultade progresiva e textos adaptados.	correctamente a súa tradución ou retroversión. CCL CAA
7.1. Coñecer, identificar e traducir o léxico latino transparente e as palabras de maior frecuencia.	LAB7.1.1. Deduce o significado de termos latinos non estudados, partindo do contexto ou de palabras da lingua propia. CAA CCL LAB7.1.2. Identifica e explica as palabras transparentes e de maior frecuencia./ CD CAA
B7.2. Distinguir e coñecer o significado dos principais prefixos e sufixos que interveñen na composición e na derivación culta.	LAB7.2.1. Identifica e explica os principais prefixos e sufixos, analizando o seu mantemento na propia lingua. CMCCT CCL
B7.3. Recoñecer os elementos léxicos latinos que permanecen nas linguas do alumnado	LAB7.3.1. Identifica a etimoloxía de palabras de léxico común da lingua propia explica a partir desta o seu significado. CCL
B7.4. Coñecer o significado das principais locucións latinas de uso actual e saber empregalas nun contexto axeitado.	LAB7.4.1. Coñece o significado das principais locucións latinas de uso actual e sabe empregalas no seu contexto axeitado, cando se expresa na súa propia lingua. CCL

Pode facerse tamén seguindo o modelo que se teña na programación didáctica respectiva

1

¹ (marcamos en negriña a parte do criterio e do estándar a desenvolver neses aspectos)

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020	PÁXINA 4 DE 10	CENTRO: IES MONTE CASTELO CURSO: 4º ESO MATERIA: LATÍN
--	-------------------	--

2. Avaliación e cualificación

A avaliación e cualificación adáptase tendo en consideración que se realizará sobre as aprendizaxes desenvolvidas durante os dous primeiros trimestres do curso, así como sobre as actividades de reforzo, recuperación ou ampliación de aprendizaxes realizadas dende a declaración do estado de alarma polo Real Decreto 463/2020, sempre e cando beneficie ao alumnado. Para a concreción dos criterios de avaliación e cualificación teranse en conta as aprendizaxes e competencias imprescindibles anteriormente identificados.

Avaliación	<p>Procedementos: a avaliación final centrarase na adquisición de competencias clave e as aprendizaxes dos dous primeiros trimestres do curso, na base duns mínimos para cualificación positiva (M.C.P. ², recollidos a pé de páxina) por medio da entrevista semanal en liña concertada co alumnado, probas específicas e revisión de producións.</p>
	<p>Instrumentos: tarefas escritas de reforzo de gramática e tradución, probas obxectivas de repaso de temas culturais, cuestionarios dos bloques de cultura e textos en liña e rúbricas.</p>
Cualificación final	<p>A nota final obterase da media das cualificacións da primeira e segunda avaliacións. A nota mínima para aprobar a materia será un 5.</p> <p>A cualificación final poderá verse incrementada ata un máximo de 2 puntos, por medio das actividades non presenciais que se desenvolven dende o período de alarma,coa seguinte valoración:</p> <p>-Ata 1 punto: a parte proporcional correspondente a media aritmética obtida das probas escritas obxectivas realizadas en liña, consistentes en cuestionarios das aprendizaxes obtidas nos dous primeiros trimestres do curso, relativas a lingua latina e evolución, léxico e cultura. A valoración individual de cada unha destas probas será sobre 10 (6 as cuestións lingüísticas e 4 as culturais).</p> <p>O alumnado que sexa descuberto copiando no desenvolvemento das mesmas obterá 0 puntos nesa proba.</p> <p>-Ata 1 punto as tarefas solicitadas de análise morfosintáctica e tradución de textos latinos adaptados, evolución fonética, derivación e composición, léxico e cultura, colgadas na aula virtual, co seguinte reparto:</p> <p>-ata 0.50 puntos a parte proporcional das tarefas solicitadas entregadas en prazo e completas;</p> <p>-ata 0.50 puntos a parte proporcional das tarefas solicitadas ben desenvoltas.</p> <p>Só serán tidas en conta aquelas tarefas cuxa lexitimidade sexa demostrable.</p> <p>O alumnado que non consiga a puntuación mínima para aprobar a materia, a pesar da posibilidade do incremento da nota mediante as actividades realizadas durante o período de confinamento, será convocado á realización dunha proba presencial ou telemática, en función das posibilidades que permita a evolución do actual estado de alarma, antes da avaliación final de curso. Dita proba versará sobre os contidos dos dous primeiros trimestres do curso ata o 13 de marzo, no que se suspenderon as clases presenciais. Para poder aprobar a materia</p>

	<p>con esta proba, haberá que obter unha nota mínima de 5.</p>
<p>Proba extraordinaria de setembro</p>	<p>O alumnado que non obteña unha cualificación positiva en xuño, terá que facer unha proba presencial dos contidos impartidos nos dous primeiros trimestres do curso, na convocatoria extraordinaria de setembro</p> <p>No caso de non poder facerse de forma presencial, contéplase a vía telemática por videoconferencia, na data acordada polas modificacións que impidan a realización presencial.</p> <p>A nota obtida nesta proba será a súa cualificación final, sendo a mínima un 5 para aprobar a materia.</p> <p>A este alumnado facilitaráselle un caderno de reforzo e repaso destes contidos para as vacacións , o cal, no caso de que non se poida facer presencial ou telemática a proba prevista, poderá empregarse para substituíla, debendo remitilo ao docente pola vía e prazos acordados (correo electrónico e aula virtual e nas datas das probas), sendo neste caso a nota máxima que poderá acadar un 5, dada a dificultade de determinar o nivel real de consecución dos obxectivos.</p>
<p>Alumnado de materia pendente</p>	<p>Criterios de avaliación: centraranse na adquisición das competencias clave e dos contidos mínimos do curso anterior.</p> <p>Criterios de cualificación: ante a imposibilidade de realizar unha proba presencial nas circunstancias actuais, o alumnado será convocado a unha proba telemática baseada nos contidos do curso anterior onde deberá demostrar que acadou a súa consecución. A nota obtida neste caso, será a cualificación final, sendo a mínima un 5 para aprobar a materia.</p> <p>Daráselle ao alumnado a alternativa de entregar un caderno con tarefas de reforzo e repaso dos contidos mínimos do curso anterior , elaborado pola docente, que deberá remitir pola vía e prazos acordados (correo electrónico e aula virtual nas datas establecidas para as probas), sendo a nota mínima para poder aprobar un 5 e tamén a máxima que poderán obter con esta opción, dada a dificultade de determinar o nivel real de consecución dos obxectivos.</p> <p>Procedementos e instrumentos de avaliación: Entrevista en liña acordada co alumnado, revisión de producións, caderno de actividades de recuperación e reforzo de gramática e cultura e rúbricas. Proba telemática dos contidos do curso anterior ou entrega dun caderno de actividades de recuperación e reforzo da gramática e cultura.</p>

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)

<p>Actividades</p>	<p>-Recuperación: realización de probas presenciais ou telemáticas, en función das posibilidades derivadas da evolución do actual estado de alarma, baseadas nos contidos impartidos nos dous primeiros trimestres do curso, para aquel alumnado que non conseguise superar a materia, a pesar da posibilidade do incremento da nota mediante as actividades realizadas durante o período de confinamento, en dúas convocatorias: unha primeira proba antes da avaliación final de curso en xuño e se non a superase, unha segunda proba no mes de setembro.</p> <p>-Repaso e reforzo: actividades de repaso e reforzo sobre os contidos impartidos nos dous primeiros trimestres consistentes en probas obxectivas escritas de morfoloxía, sintaxe, tradución de pequenos textos adaptados, léxico e cultura e tarefas semanais de análise morfosintáctica e tradución, evolución de termos latinos ao galego e castelán, derivación e composición, latinismos e vocabulario transparente, declinacións e conxugacións, retroversións, traballos de vocabulario, mundo mítico e produción de pequenos textos en latín a partir do vocabulario aprendido, orais e escritos.</p> <p>- Ampliación (de ser o caso): contemplamos a posibilidade da realización voluntaria de actividades de ampliación de comentario de estrutura e contidos de textos, como contribución ao desenvolvemento do espírito crítico do alumnado dentro desta etapa final da ESO, e, a redacción de pequenos textos con sentido en latín a partir dunha ampliación de vocabulario para favorecer a competencia clave con máis presenza na materia: a comunicación lingüística, de maneira que tamén sexan partícipes e protagonistas do seu proceso de aprendizaxe, ao favorecer ao seu avance se así as necesidades e inquietudes do mesmo alumnado o favorecen.</p>
<p>Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)</p>	<p>A metodoloxía será a mesma reflectida na programación didáctica do presente curso pero adaptada ás clases non presenciais, sendo as canles de comunicación empregadas a aula virtual, o correo electrónico e, nestas últimas semanas, a videoconferencia, dedicada a explicacións, consultas, dúbidas, revisión de tarefas e probas. Mediante ditas canles, imos publicando material de diverso tipo (apuntes, esquemas, presentacións, audios explicativos e tarefas) do cal o alumnado debe estar pendente, polo que se lle vai avisando semanalmente a través da aula virtual e o correo electrónico, de maneira que revisarán este material, irán desenvolvendo as tarefas, que deben entregar no prazo establecido, devolvéndoselle os mesmos corrixidos individualmente a través de audios e/ou arquivos de textos, no período de tempo máis breve posible, facilitando o proceso de</p>

	<p>aprendizaxe ao resolver os exercicios feitos e telos máis recentes na memoria, garantindo así unha atención personalizada e un seguimento pormenorizado do traballo do alumno. A súa vez o alumnado deberá revisar as correccións para expor as posibles dúbidas que poidan xurdir e que consultarán coa docente por medio destas canles, especialmente o correo electrónico, co que mantemos un contacto permanente como reforzo extraordinario e solución doutras cuestións e comunicacións que poidan ter que facerse</p> <p>Nas primeiras semanas parte do alumnado tivo problemas de conectividade por non contar con recursos aptos para a adaptación metodolóxica feita para o período do confinamento, tales como a falta dun ordenador ou ter que compartilo cos outros membros da familia, liña inestable ou falta dela, conciliación familiar e/ ou falta de formación e uso destes medios, polo que fomos implementando outros alternativos e resolvendo dúbidas mediante tutoriais, correo electrónico, aplicacións de suba de arquivos para o móbil, a chamada telefónica (en última instancia, para aqueles alumnos cos que non puidésemos contactar) e a videoconferencia como elemento máis unificador e de interacción entre todos nós(co grupo e individualmente cos alumnos, en función das necesidades detectadas), conseguindo de momento un seguimento medianamente constante, aínda que non perfecto, polas limitacións do servidor ou carencias e calidade do sistema de vídeo e audio que no seu caso van xurdindo e que tratamos de resolver, planificando as sesións en franxas horarias de baixa demanda de datos ou nos que o alumnado mellor poida conectarse pola súa situación concreta (sempre que é posible respéctase o horario que tiñan nas clases presenciais) e facendo un seguimento semanal desta conectividade, de maneira que detectemos o material e recursos que van necesitando para tratar de facilitarlos , na medida do posible.</p>
<p>Materiais e recursos</p>	<p>O alumnado traballa con material diverso elaborado pola docente que imparte a materia e que vai colgando na aula virtual (actividades de gramática e cultura, lecturas e comentarios, cuestionarios e apuntes de cultura, presentacións e audios) e manuais e páxinas web de consulta e exercicios interactivos.</p>

4. Información e publicidade

Información ao alumnado e ás familias	O profesorado informará ao alumnado segundo a canle de comunicación que xa teña establecida. As familias serán informadas pola publicación deste documento na páxina web do centro así como por abalar móbil.
Publicidade	Publicación obrigatoria na páxina web do centro.

i

ⁱM.C.P.:

M.C.P.1.ORIXE.-Distingue palabras patrimoniais, cultas e semicultas e aplica normas básicas de evolución fonética.

M.C.P.2.MORFOLOXÍA.-Enuncia e declina correctamente substantivos, adxectivos e pronomes; coñece o enunciado dun verbo e as distintas conxugacións, e analiza formas derivadas do tema de presente, as cambia de voz e as traduce correctamente.

M.C.P.3.SINTAXE.-Traduce correctamente a súa lingua os casos latinos e os textos propostos; é capaz de diferenciar oracións simples e compostas.

M.C.P.4.CULTURA E CIVILIZACIÓN.-Coñece as etapas de Roma e as súas características básicas; pode recoñecer aos deuses, heroes e semideuses máis significativos da mitoloxía romana.

M.C.P.5.TEXTOS.-É capaz de atopar analoxías sintácticas entre a súa lingua e o latín; deduce o significado de termos por analoxía e coñece un vocabulario básico

M.C.P.6.LÉXICO.-Pode analizar o significado básico de lexemas,prefixos e sufixos , recoñece étimos latinos no vocabulario cotiá e emprega correctamente as locucións latinas.